

Werken aan winst

Ruim twee jaar geleden kondigde staatssecretaris Wijn een grondige herziening aan van de Nederlandse vennootschapsbelasting. De plannen waren zo ingrijpend dat al snel werd gesproken van een nieuwe Wet op de vennootschapsbelasting. Eind mei van dit jaar zag het wetsvoorstel 'Werken aan winst' het levenslicht en toen werd duidelijk dat er weliswaar sprake was van een grondige herziening van de belastingheffing over winst, maar dat er niet meer gesproken kan worden van een grootschalige herziening zoals we gezien hebben bij de nieuwe Wet inkomstenbelasting 2001.

In dit artikel zal een aantal belangrijke punten van het wetsvoorstel aan de orde komen, welke voorstellen niet alleen voor de vennootschapsbelasting van belang zijn, maar ook gevolgen hebben voor ondernemers die onderworpen zijn aan de inkomstenbelasting. Ten tijde van de inlevering van de kopij van dit artikel was het kabinet Balkenende-2 net gevallen. Onduidelijk is wat dit voor gevolgen heeft voor deze belastingplannen.

De achtergrond van het wetsvoorstel is in de eerste plaats het weer aantrekkelijk maken van Nederland voor buitenlandse investeerders. Nederland moet weer in de bovenste regionen terecht komen van de shortlisten van buitenlandse bedrijven. Tegen deze achtergrond is een verlaging van de tarieven van de vennootschapsbelasting voorgesteld. Men kan zich afvragen of alleen met een verlaging van de tarieven dit doel bereikt wordt. Temeer wanneer bedacht wordt dat in hetzelfde wetsvoorstel – zoals we hierna zullen zien – de grondslag waarover belasting wordt geheven, verbreed wordt, omdat het geheel budgettair neutraal moet verlopen.

Extra schijf

Het huidige tarief van de vennootschapsbelasting is 25,5% over de eerste € 22.689 en 29,6% over het meerdere. Voorgesteld is de eerste schijf te verlengen tot € 25.000 en het tarief in die eerste schijf te verlagen naar 20%. Om het midden- en kleinbedrijf tegemoet te komen, wordt verder voorgesteld om een extra schijf in te voeren voor winsten van € 25.000 tot en met € 60.000. In deze MKB-schijf zal dan een tarief van 23,5% gelden. Hoewel deze extra schijf bedoeld is voor het midden- en kleinbedrijf geldt dit tarief voor alle lichamen die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting en dus ook voor grote concerns.

Voor winsten boven € 60.000 is het tarief verlaagd van 29,6% naar 25,5%.

Overigens worden niet alleen de vennootschapsbelastingtarieven verlaagd, ook in de inkomstenbelasting (IB) vinden we een tegemoetkoming in de belastingheffing over de winst. Voor een IB-ondernemer, zoals eigenaren van een eenmanszaak of een vennoot in een firma, heeft het kabinet een MKB-vrijstelling in petto. Daarbij wordt voor echte ondernemers, die voldoen aan het urencriterium, 10% van de winst vrijgesteld van heffing van inkomstenbelasting. De term 'winstvrijstelling' is in dit verband wat misleidend, aangezien ook in verliessituaties 10% van het verlies wordt 'vrijgesteld'. Met andere woorden: in een verliessituatie wordt het verlies ook met 10% verminderd, waardoor er 10% minder verlies kan worden verrekend.

Verder is voorgesteld om de dividendbelasting te verlagen van 25% naar 15%. Voor alle duidelijkheid: het gaat hierbij alleen om de in te houden dividendbelasting. Voor zogenaamde aanmerkelijk belang aandeelhouders blijft het tarief van box 2 gehandhaafd op 25%. Voor een directeur-grotaandeelhouder is er dus geen voordeel ten opzichte van de huidige regeling wanneer hij dividend uit zijn eigen BV ontvangt.

Met deze voorstellen komt het gecombineerde tarief van de vennootschaps- en inkomstenbelasting voor een directeur-grotaandeelhouder op maximaal 44,125%, terwijl het tarief voor een IB-ondernemer (na toepassing van de winstvrijstelling van 10%) maximaal 47,5% bedraagt. En dat terwijl een aantal jaren geleden de insteek van de regering nog was om de tarieven van de vennootschapsbelasting en de inkomstenbelasting zodanig op elkaar af te stemmen, dat de tarieven geen aanleiding meer konden zijn om voor een andere rechtsvorm te kiezen. Hoe betrekkelijk zijn politieke argumenten!

Zoals hiervoor is aangegeven, mochten de leuke dingen voor de ondernemers

de regering geen geld kosten en moesten de ondernemers hun eigen presentjes betalen. Tegen deze achtergrond zijn in het wetsvoorstel een aantal maatregelen opgenomen waardoor de grondslag, waarover belasting wordt geheven, wordt verbreed. Met andere woorden: weliswaar een lager tarief, maar dan wel over een hogere grondslag. Of de buitenlandse investeerders soms alleen maar naar tarieven kijken?

In dit kader wordt de verliesverrekening beperkt. In de huidige regeling kunnen verliezen in de vennootschapsbelasting drie jaar worden teruggewenteld en zijn verliezen onbeperkt voorwaarts verrekenbaar. Voortaan kunnen verliezen nog slechts één jaar worden teruggewenteld en zijn ze nog maar negen jaar voorwaarts verrekenbaar. Voor ondernemers in de inkomstenbelasting wordt de toekomstige verliesverrekening ook beperkt tot negen jaar, maar blijft de terugwenteling van drie jaar gehandhaafd.

Verder moeten de tariefverlagingen worden opgebracht door beperkingen in de afschrijvingen. Afschrijving van gebouwen wordt beperkt tot de zogenaamde bodemwaarde. Voor gebouwen ter belegging is de bodemwaarde gelijk aan de WOZ-waarde en kunnen dus niet verder dan de WOZ-waarde worden afgeschreven. Voor gebouwen in eigen gebruik is de bodemwaarde gelijk aan 50% van de WOZ-waarde.

De afschrijvingstermijn voor goodwill wordt op minimaal tien jaar gesteld en die voor overige bedrijfsmiddelen op minimaal vijf jaar.

Door de grondslagverbreding zijn de belastingverlagingen voor een groot deel een sigaar uit eigen (ondernemers)doos. Wat dit betreft is het maar de vraag of er ook effectief sprake is van een verlaging. Een positief effect is wel dat de lastenverlichting, die primair bedoeld is voor buitenlandse investeerders, ook aan de Nederlandse ondernemers ten goede komt.

Drs. Henk Dollekamp FB,
De Jong & Laan accountants
belastingadviseurs